

Sygn. akt I A Ca 1192/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 stycznia 2014 roku

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA Jacek Sadowski (spr.)

Sędziowie: Sędzia SA Marzanna Góral

Sędzia SO (del) Joanna Staszewska

Protokolant: st. sekr. sąd. Monika Likos

po rozpoznaniu w dniu 15 stycznia 2014 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa W. G.

przeciwko Skarbowi Państwa - Prezydentowi (...). W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 8 maja 2013 r. sygn. akt I C 682/12

I. *oddala apelację;*

II. *nie obciąża powoda obowiązkiem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu odwoławczym.*

Sygn. akt I ACa 1192/13

UZASADNIENIE

Powód W. G., po ostatecznym sprecyzowaniu powództwa, domagał się zasądzenia od Skarbu Państwa – Prezydenta (...) W. kwoty 1.000.000 zł tytułem odszkodowania za utratę nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) z obrębu(...) o powierzchni 675 m², położoną w W. przy ul. (...). Jako źródło szkody wskazał decyzję wywłaszczeniową dotyczącą tej działki z roku 1878 r. oraz zaniechanie Skarbu Państwa skutkujące nieujawnieniem dokonanego wywłaszczenia w księdze wieczystej nieruchomości, a także zbycia prawa użytkowania wieczystego tej działki na rzecz spółki (...).

W odpowiedzi na pozew wniesionej w dniu 12 listopada 2012 roku pozwany Skarb Państwa, reprezentowany przez Prezydenta(...) W., wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Podniósł brak przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa oraz zgłosił zarzut przedawnienia roszczeń powoda.

Wyrokiem z dnia 8 maja 2013 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo i obciążył powoda kosztami zastępstwa procesowego.

Podstawą wydanego rozstrzygnięcia były następujące ustalenia faktyczne sądu I instancji.

Właścicielem niezabudowanej nieruchomości stanowiącej działkę o nr ewidencyjnym (...) z obrębu (...) położonej w W. przy ul. (...) o powierzchni 0,0675 ha z mocy aktu własności ziemi z dnia 22 listopada 1974 roku był F. K.. Na wniosek zgłoszony przez (...) Przedsiębiorstwo (...), decyzją z dnia 15 czerwca 1978 roku prawo własności działki nr (...) odjęte zostało F. K. przez wywłaszczenie na rzecz Państwa. Odpis tej decyzji w dniu 23 czerwca 1978 roku otrzymał F. K.. W tym czasie nieruchomość nie miała urządzonej księgi wieczystej. Księga wieczysta (KW nr (...)) obejmująca między innymi tę nieruchomość założona została w 1984 r. Spadek po F. K., zmarłym w dniu 2 sierpnia 1984 roku, nabyła jego córka B. P., która ujawniona została jako właścicielka m.in. działki nr (...) w księdze wieczystej KW nr (...).

Decyzją z dnia 19 kwietnia 1994 roku Wojewoda (...) ustanowił na rzecz (...) Przedsiębiorstwa (...) z siedzibą w W. prawo użytkowania wieczystego nieruchomości utworzonej z działki ewidencyjnej nr (...) o powierzchni 28 989 m⁽²⁾ w obrębie(...) położonej w W. przy ul. (...). W skład tej nieruchomości wchodziła część działki nr (...) o powierzchni 370 m⁽²⁾. W dniu 22 sierpnia 1994 roku powód W. G. na podstawie umowy sprzedaży zawartej w formie aktu notarialnego nabył od B. P. niezabudowaną nieruchomość stanowiącą m.in. działkę nr (...) z obrębu(...) w W. przy ul. (...) o pow. 0,0675 ha i objął ją w posiadanie. Na podstawie tego aktu notarialnego i zawartego w nim wniosku dla działki nr (...) urządzona została przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Mokotowa VI Wydział Ksiąg Wieczystych nowa księga wieczysta KW nr (...), w której jako właściciel ujawniony został powód W. G..

W 2010 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy Mokotowa w Warszawie na podstawie decyzji wywłaszczeniowej z dnia 15 czerwca 1978 roku odłączył z księgi wieczystej KW nr (...) część działki powoda o nr(...) o powierzchni 305 m⁽²⁾. Wyłączona działka otrzymała oznaczenie (...) i została wpisana do księgi wieczystej KW nr (...), w której jako jej właściciel figuruje Skarb Państwa – Prezydenta(...) W..

Na podstawie umowy sprzedaży z dnia 29 czerwca 2004 r. (...) Przedsiębiorstwo (...) z siedzibą w W., jak użytkownik wieczysty, zbyło na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością prawo użytkowania wieczystego nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) o powierzchni 28 989 m⁽²⁾ w obrębie (...) położoną w W. przy ul. (...) i przeniosło na rzecz nabywcy własność budynków posadowionych na tym gruncie. W skład tej nieruchomości wchodziła część działki nr (...) o powierzchni 370 m⁽²⁾. Na podstawie tej umowy Sąd Rejonowy dla Warszawy Mokotowa w Warszawie odłączył m.in. z księgi wieczystej KW nr (...) część działki nr (...), a mianowicie działkę nr (...) o powierzchni 370 m⁽²⁾ i urządził m.in. dla tej działki (która weszła w skład działki nr (...)) księgę wieczystą KW nr (...), w której jako jej właściciel wpisany został Skarb Państwa – Prezydenta (...) W..

W świetle powyższych ustaleń sąd okręgowy uznał wniesione w tej sprawie powództwo za niezasadne. Rozpoznając roszczenie odszkodowawcze powoda w świetle art. 417 k.c., w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2004 r., sąd pierwszej instancji wskazał na brak przesłanek odpowiedzialności pozwanego. W działaniach Skarbu Państwa, z którymi powód wiązał w tej sprawie odpowiedzialność odszkodowawczą, brak było bowiem znamion bezprawności, czy też niezgodności z prawem lub zasadami współżycia społecznego. Nie można, zdaniem sądu okręgowego, za bezprawną uznać decyzji wywłaszczeniowej z 15 czerwca 1978 r., na mocy której odjęte zostało prawo własności działki o nr (...) poprzednikowi prawnemu B. F. K.. Decyzja ta została wydana kilkanaście lat wcześniej zanim powód nabył działkę od B. P.. Ponadto do chwili obecnej decyzja ta funkcjonuje w obrocie prawnym jako decyzja ostateczna, brak tym samym prejudykatu, który potwierdzałby wydanie jej w sprzeczności z prawem. Nie można również uznać za bezprawne i wyrządzające szkodę powodowi zaniechanie Skarbu Państwa przejawiające się w nieurządzeniu księgi wieczystej i nieujawnieniu w tej księdze faktu wywłaszczenia działki nr (...) i tym samym nieujawnieniu Skarbu Państwa jako właściciela tej nieruchomości. Jak wskazał sąd okręgowy, żaden przepis prawa nie obligował w 1978 r. Skarbu Państwa do urządzenia księgi wieczystej nieruchomości ani nie zobowiązywał do ujawnienia się jako jej właściciel. Dopiero z chwilą wejścia w życie ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece na mocy art. 35 ust. 1 pkt 1 właściciel nieruchomości obowiązany był do ujawnienia swego prawa w istniejącej księdze wieczystej. Jeżeli nowy właściciel nie złożył wniosku o ujawnienie swego prawa lub wniosek został złożony, ale istniała przeszkoda

do ujawnienia prawa, państwowe biuro notarialne prowadzące księgę wieczystą przynaglało właściciela za pomocą grzywien do ujawnienia jego prawa. Jednak ustęp 3 tego przepisu wyraźnie stanowił, że grzywiny nie nakłada się, jeżeli nieruchomości stała się własnością państwową, co oznacza, że pozwany nie miał obowiązku prawnego założenia księgi wieczystej dla wywłaszczanej nieruchomości po to, aby ujawnić swoje prawo do nieruchomości. Jak wskazał sąd okręgowy, dalsze czynności podejmowane przez Skarb Państwa były następstwem decyzji wywłaszczeniowej, która nie została uznana za akt niezgodny z prawem. Tym samym brak jest podstaw do przypisania zachowaniom pozwanego sprzeczności z prawem, czego wymaga art. 417 k.c. do przypisania Skarbowi Państwa odpowiedzialności cywilnej z tytułu deliktu. Również fakt ustanowienia decyzją z dnia 19 kwietnia 1994 r. prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, w skład której wchodziła część działki nr (...), nie może być uznany, w ocenie sądu okręgowego, za czynność wyrządzającą szkodę w majątku powoda, ponieważ podobnie, jak decyzja wywłaszczeniowa i ta decyzja wydana została przed nabyciem przez powoda nieruchomości oraz decyzja ta nie została uznana za niezgodną z prawem w żadnym postępowaniu. Odpowiedzialności pozwanego nie może również rodzić dalsze zbycie prawa użytkowania wieczystego na rzecz spółki (...), bowiem zbywcą tego prawa było przedsiębiorstwo państwowe, a nie Skarb Państwa.

W ocenie sądu okręgowego w okolicznościach rozpoznawanej sprawy nie istnieje żadna z przesłanek odpowiedzialności pozwanego: brak jest szkody w majątku powoda (powód jest nadal właścicielem działki nr (...)), wskazywane przez powoda zachowanie pozwanego Skarbu Państwa nie było zachowaniem bezprawnym, nie istnieje również normalny związek przyczynowy pomiędzy szkodą a bezprawnym zachowaniem.

Ponadto sąd okręgowy wskazał, że z uwagi na upływ trzyletniego terminu od ewentualnego zdarzenia wyrządzającego szkodę, roszczenie powoda jest w świetle art. 442¹ § 1 k.c. przedawnione. Powód bowiem o fakcie, że to Skarb Państwa jest wpisany jako właściciel działki nr (...) dowiedział się w 2007 r. Termin wystąpienia z żądanym przez powoda roszczeniem odszkodowawczym upłynął więc w 2010 r.

Apelację od wydanego w tej sprawie wyroku złożył powód, zaskarżając wydany wyrok w całości i wnosząc o jego zmianę poprzez uwzględnienie powództwa, względnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji. W uzasadnieniu apelacji skarżący wskazał na błąd w ustaleniach sądu I instancji dotyczący braku szkody powoda w związku z nabyciem nieruchomości o nr ewidencyjnym(...) od B. P., w sytuacji gdy powód zawierając umowę sprzedaży 22 sierpnia 1994 roku nie wiedział, że część działki o nr (...) objęta była decyzją wywłaszczeniową z 15 czerwca 1978 r. Wskazał również, że Skarb Państwa obciąża brak ujawnienia decyzji wywłaszczeniowej w księdze wieczystej oraz zbycie użytkowania wieczystego do części działki nr (...) na rzecz spółki (...).

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o jej oddalenie i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

Rozpoznając sprawę w granicach zaskarżenia, sąd apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jest niezasadna i podlega oddaleniu, aczkolwiek nie można podzielić całości wywodów sądu okręgowego poczynionych w tej sprawie.

Sąd apelacyjny podziela ustalenia faktyczne w większej mierze prawidłowo poczynione przez sąd I instancji, uznając je za właściwą podstawę faktyczną także dla własnego rozstrzygnięcia. Skarżący w złożonej apelacji nie zakwestionował faktów ustalonych w tej sprawie przez sąd okręgowy. Fakty te zresztą nie były w istocie sporne pomiędzy stronami i wynikały wprost z przedstawionych w tej sprawie dokumentów. Celem ich uporządkowania i doprecyzowania wskazać należy, co następuje.

W 1978 roku na wniosek (...) Przedsiębiorstwa (...) wydana została decyzja wywłaszczeniowa, na mocy której własność działki nr (...), będącej dotychczas własnością F. K., przeszła na rzecz Państwa (kopia decyzji k. 52-55). Dla działki nr (...) nie była wówczas utworzona księga wieczysta i tym samym decyzja wywłaszczeniowa nie została ujawniona w księdze wieczystej. Pomimo wywłaszczenia nieruchomości nadal znajdowała się ona w posiadaniu dotychczasowego

właściciela. Po śmierci F. K. jego córka B. P., jako spadkobierczyni, założyła księgę wieczystą KW nr (...), w której została ujawniona jako właścicielka działki nr (...). Decyzją Wojewody (...) z dnia 19 kwietnia 1994 r. na rzecz (...) Przedsiębiorstwa (...) w W. ustanowione zostało użytkowanie wieczyste działki ewidencyjnej nr (...), w skład której wchodziła część działki nr (...) o powierzchni 370m⁽²⁾. Ustanowienie użytkowania wieczystego nie zostało ujawnione w księdze wieczystej KW nr (...) prowadzonej dla nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...). W dniu 22 sierpnia 1994 r. powód na podstawie umowy sprzedaży nabył od B. P. własność działki nr (...). Działka ta została odłączona z księgi wieczystej KW nr (...) i wpisana do księgi wieczystej KW nr (...). Jako właściciel działki nr (...) ujawniony został w księdze wieczystej powód. W 1996 r. w ewidencji gruntów działka nr (...) została podzielona na dwie działki: działkę nr (...) o powierzchni 370m⁽²⁾ oraz działkę nr (...) o powierzchni 305m⁽²⁾. W 1999 r. działka (...) o powierzchni 370m⁽²⁾ została odłączona z księgi wieczystej KW nr (...) i przeniesiona do księgi wieczystej KW nr (...), założonej dla nieruchomości oznaczonej jako działka nr (...) o powierzchni 28.989 m⁽²⁾. W księdze wieczystej KW nr (...) jako właściciel nieruchomości wpisany został Skarb Państwa, zaś jako użytkownik wieczysty Przedsiębiorstwo (...) w W. (odpis zupełny księgi wieczystej KW (...): k. 83-86). W dniu 29 września 2004 r. syndyk upadłości Przedsiębiorstwa (...) w upadłości W. sprzedał spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (...) prawo użytkowania wieczystego nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) o powierzchni 28.989 m⁽²⁾. Spółka (...) została wpisana do księgi wieczystej KW nr (...) jako użytkownik wieczysty nieruchomości stanowiącej działkę nr (...), w skład której wchodzi działka nr (...) o powierzchni 370m⁽²⁾. W czerwcu 2007 r. powód uzyskał informację o powyższych zdarzeniach (kopia pisma Urzędu (...) – Biuro Geodezji i (...) z 14 czerwca 2007 r.: k. 8). W roku 2010 działka nr (...) o powierzchni 305 m⁽²⁾ odłączona została z księgi wieczystej KW nr (...) i wpisana do księgi wieczystej nr KW (...). W księdze tej jako właściciel nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) wpisany jest Skarb Państwa (odpis zupełny księgi wieczystej KW nr (...): k. 81-82). Podstawę tego wpisu stanowiła decyzja uwłaszczeniowa z 1978 r.

Mając powyższe okoliczności faktyczne na uwadze, wydany przez sąd okręgowy wyrok uznać należy za prawidłowy. Nie można jednak podzielić wszystkich wywodów tego sądu. Trafnie bowiem w apelacji skarżący kwestionuje stanowisko sądu pierwszej instancji co do braku szkody po stronie powoda. Sąd okręgowy, odwołując się do konstrukcji rękojmi wiary publicznej ksiąg wieczystych, stwierdził, że powód nadal jest właścicielem nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) (obecnie działki ewidencyjnej nr (...)). Twierdzenia tego nie można podzielić. Przede wszystkim dokonane w tym zakresie ustalenie sądu okręgowego pozostaje w sprzeczności z domniemaniem wiarygodności ksiąg wieczystych, zgodnie z którym prawo jawne z księgi wieczystej jest wpisane zgodnie z rzeczywistym stanem prawnym (art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece). Wskazać należy, że zgodnie z treścią złożonych w tej sprawie odpisów z ksiąg wieczystych, działka o numerze ewidencyjnym (...) stanowi obecnie część dwóch działek o nr (...). Przy czym działka o nr (...) wchodzi w skład działki o nr (...), dla której w 1999 r. założono księgę wieczystą o nr (...). Według treści tej księgi, nieruchomość ta stanowi własność Skarbu Państwa, a obecnie znajduje się w użytkowaniu wieczystym (...) sp. z o.o. Natomiast działka o nr ewidencyjnym (...) jest wpisana do księgi wieczystej nr (...), gdzie jako właściciel widnieje również Skarb Państwa. Tym samym do czasu obalenia domniemania z art. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r., co może nastąpić w szczególności w trybie procesu o uzgodnienie stanu prawnego ujawnionego w księdze wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym (art. 10 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r.) właścicielem całej nieruchomości stanowiącej działki nr (...) jest w świetle prawa Skarb Państwa. Ponadto wskazać należy na fakt nabycia w drodze umowy sprzedaży przez podmiot trzeci – spółka z o.o. (...) w warunkach rękojmi wiary publicznej ksiąg wieczystych (art. 5 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r.) prawa użytkowania wieczystego do części nieruchomości należącej uprzednio do powoda – działki ewidencyjnej nr (...) o powierzchni 370m², wchodzącej w skład nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...). Zgodnie ze stanowiskiem zawartym w uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2011 r., III CZP 90/10, rękojmia wiary publicznej ksiąg wieczystych chroni nabywcę użytkowania wieczystego także w razie wadliwego wpisu w księdze wieczystej Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego jako właściciela nieruchomości. Skutkiem tego jest po pierwsze, nabycie prawa użytkowania wieczystego od nieuprawnionego oraz nabycie prawa własności tej nieruchomości przez Skarb Państwa (wtórny skutek prawny – zgodnie z określeniem Sądu Najwyższego).

W świetle powyższego niezasadne jest stanowisko sądu okręgowego, że powód pozostaje właścicielem nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) o powierzchni 370 m². Utrata własności tej części nieruchomości stanowi bez wątpienia szkodę w majątku powoda.

Trafnie natomiast sąd okręgowy uznał, że roszczenie powoda podlega oddaleniu jako przedawnione. Zgodnie bowiem z art. 442¹ § 1 k.c. w związku z art. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jak wynika z twierdzeń samego powoda zawartych w uzasadnieniu pozwu, które znajdują potwierdzenie w treści pisma Urzędu (...)W. – Biura Geodezji i (...) z 14 czerwca 2007 r., powód zarówno o samej szkodzie, której naprawienia domagał się w tej sprawie, jak i podmiocie zobowiązanym do jej naprawienia, dowiedział się w połowie 2007 r. Tym samym trzyletni termin przedawnienia upłynął w połowie 2010 r. Powództwo w tej sprawie zostało natomiast wniesione w dniu 13 stycznia 2012 r. W efekcie trafnie pozwany podniósł w tej sprawie zarzut przedawnienia. Zarazem podzielić należy stanowisko sądu okręgowego, że brak jest w tej sprawie podstaw do uznania, że podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia stanowi nadużycie prawa podmiotowego. Uchybienie terminowi przedawnienia wynosiło bowiem blisko 2 lata, zaś powód nie wskazał na jakiegokolwiek okoliczności, które stanowiłyby przeszkodę w terminowym dochodzeniu roszczenia odszkodowawczego.

Niezależnie od powyższego zgodzić należy się z sądem okręgowym, że strona powodowa nie wykazała, pomimo spoczywającego na niej w tym zakresie ciężaru dowodowego (art. 6 k.c.) zaistnienia pozostałych przesłanek odpowiedzialności Skarbu Państwa w świetle art. 417 k.c. – to jest bezprawności działania pozwanego oraz adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy takim działaniem a poniesioną przez powoda szkodą. Podnieść przy tym należy, że sąd pierwszej instancji w trybie art. 212 k.p.c. zwrócił powodowi uwagę na celowość ustanowienia pełnomocnika procesowego, a także przesłuchał powoda celem ustalenia zdarzeń, z którymi łączył on obowiązek odszkodowawczy Skarbu Państwa. Podzielić należy stanowisko sądu okręgowego, że zdarzenia wskazane przez powoda i stanowiące podstawę faktyczną sporu, nie mogły stanowić o odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa. W świetle art. 417 k.c. zasadniczą bowiem przesłanką odpowiedzialności Skarbu Państwa za działania władzy publicznej jest bowiem bezprawność, a więc działanie lub zaniechanie niezgodne z prawem. Ponadto nie każde zachowanie bezprawne będzie stanowiło podstawę odpowiedzialności odszkodowawczej, ale jedynie takie, które stanowi warunek konieczny do powstania szkody i którego normalnym następstwem w danych okolicznościach jest powstanie szkody. Podzielić należy stanowisko sądu okręgowego, że zdarzenia wskazywane przez powoda, to jest zarówno decyzja wywłaszczeniowa, jak i decyzja o ustanowieniu użytkownika wieczystego na nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) nie zostały dotychczas uchylone w jakimkolwiek trybie przewidzianym prawem. Brak również decyzji nadzorczej stwierdzającej ich wydanie z naruszeniem prawa. Ponadto zgodzić należy się z sądem pierwszej instancji, że wskazane decyzje, jak i fakt ich nieujawnienia w księdze wieczystej prowadzonej dla nieruchomości stanowiącej działkę nr (...), nie pozostają w związku ze szkodą powoda polegającą na utracie prawa własności nieruchomości stanowiącej działkę nr (...). Decyzje te zostały bowiem wydane przed nabyciem przez powoda nieruchomości stanowiącej działkę nr (...). W tym zakresie nabycie własności nieruchomości przez powoda nastąpiło w warunkach rękojmi wiary publicznej ksiąg wieczystych (art. 5 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r.). Tym samym nabycie to było niewadliwe i w istocie przekreśliło w stosunku do powoda skutki prawne związane z wywłaszczeniem tej nieruchomości i oddaniem jej w użytkowanie wieczyste. Brak więc adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy zdarzeniami wskazanymi przez powoda jako źródło poniesionej przez niego szkody a faktycznym uszczerbkiem powstałym w majątku powoda.

Z tych względów sąd apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił wniesioną apelację. O kosztach procesu sąd rozstrzygnął na podstawie art. 102 k.p.c., mając na uwadze okoliczności przedmiotowe tej sprawy – z jednej strony fakt, że zasadniczą przyczyną oddalenia powództwa było przedawnienie roszczenia odszkodowawczego, z drugiej zaś uwzględniając fakt powstałego w majątku powoda uszczerbku majątkowego w istocie na skutek działań

organów Państwa. Z tych względów zasada słuszności przemawia za nieobciążaniem powoda kosztami postępowania apelacyjnego.